

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 18/5 04 om sagsbehandlingen i sager om anbringelse af børn og unge.

(Redegørelse nr. R 17).

Socialministeren (Henriette Kjær):

I forbindelse med forespørgselsdebat F 36, som fandt sted den 18. marts 2003, vedtog Folketinget et forslag til vedtagelse, V 69.:»Folketinget anerkender, at regeringen har igangsat en række initiativer, der alle har som mål at sikre kontinuitet og kvalitet i sagsbehandlingen i sager vedrørende anbragte børn og unge og sætte hensynet til barnet i centrum. Initiativerne sætter fokus på sagsbehandlingen fra flere sider ved at sikre, at lovgivningen giver et egnet grundlag for sagsbehandlingen, – styrke uddannelsen af kommunernes sagsbehandlere, så de er i stand til at opfylde kravene til god sagsbehandling i børnesager, – sætte fokus på udviklingen af metoder i arbejdet med sager vedrørende anbragte børn og unge. Folketinget pålægger regeringen senest i foråret 2004 at fremlægge en redegørelse for status på og erfaringer fra de igangsatte initiativer sammen med en vurdering af, om erfaringerne og udviklingen i øvrigt giver grundlag for at iværksætte yderligere initiativer.«

STATUS OG ERFARINGER PÅ IGANGSATTE PROJEKTER:

Der er gennem de seneste år igangsat en række projekter på børneområdet, der alle har det fælles mål at sikre kvalitet i sagsbehandlingen i sager vedrørende børn og unge, forbedre indsatsen overfor udsatte børn og sætte hensynet til barnet i centrum.

Initiativerne sætter fokus på sagsbehandlingen og indsatsen fra flere forskellige sider ved at:

- Udvikle nye metoder i arbejdet med sager vedrørende anbragte børn og unge.
- Styrke efteruddannelsen af kommunernes sagsbehandlere, så de bliver bedre i stand til at opfylde kravene til god sagsbehandling.
- Igangsætte initiativer, der i øvrigt styrker kvaliteten i sager vedrørende udsatte børn og unge.

Derudover har regeringen netop indgået forlig med et bredt flertal i Folketinget om en an-

bringelsesreform, der via lovgivning og især implementering heraf vil supplere de igangsatte initiativer.

PROJEKTER TIL UDVIKLING AF NYE METODER:

KABU-projektet

Baggrund

Kvalitetsprojektet KABU (Kvalitet i anbringelsen af børn og unge) har til formål at opsamle, udvikle og formidle viden, der kan medvirke til at kvalificere anbringelsesarbejdet såvel aktuelt som på længere sigt.

De overordnede og gennemgående målsætninger for kvalitetsprojektet er følgende:

- Udvikling af kvalitetsbegrebet
- Udvikling af metoder i anbringelsesarbejdet
- Vidensindsamling og udvikling af værktøjer hertil.
- Udvikling af effekt og dokumentationsværktøjer
- Udvikling af formidlings- og implementeringsværktøjer.

Status

KABU projektet blev igangsat primo 2002 og afsluttes foråret 2005.

Inden for selve KABU-projektet er der afsluttet følgende projekter vedrørende vidensopsamling:

- Forskningsoversigt over Anbringelser af børn og unge uden for hjemmet.
- Vidensopsamling i praksisfeltet samt hos forældre til anbragte børn og unge.
- Vidensopsamling i brugerfeltet: Tidligere anbragte børn og unge.

Vidensopsamlingen, der blev afsluttet i 2003, dannede udgangspunkt for 10 temaer, som er centrale i KABU-projektet. Syv af disse temaer blev udvalgt som temaer til en ansøgningspulje på 10 mio. kr. Det drejer sig om følgende temaer:

- Anbragte børns skolegang
- Anbragte børns fritidsliv
- Hverdagsliv på anbringelsesstedet
- Brobygning
- Tilsyn
- Slægtsanbringelser
- Samarbejdet mellem barn – nærtstående – system

Herudover blev der igangsat en række større projekter, der skulle løbe i hele projektperioden. Det drejer sig om:

- Rekruttering, uddannelse, godkendelse og organisation af nye plejefamilier (RUGO).
- Normalsystemets rummeliggørelse og anbringelser.
- Kvalitet i anbringelsen af børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk.
- Forløbsundersøgelse om anbragte børn og unge.

I september 2003 blev der på baggrund af 187 ansøgninger bevilliget midler til 57 projekter. Der er endvidere afsat 900.000 kr. til evaluering af de projekter, der har fået bevilliget midler fra puljen.

Projektets videre forløb

Evalueringen af de 57 projekter vil snarest blive udbudt.

Derudover udbydes ligeledes snarest et projekt om anbringelse på kost og efterskole. Endvidere igangsætter Styrelsen for Social Service samt UFC-Børn og Unge et projekt om tilsyn med anbringelsessteder. Midler hertil hentes fra projektsekretariatets budget.

KABU-projektet har påbegyndt den tredje og sidste fase, hvor erfaringerne fra de mange projekter skal samles og udbredes til praksisfeltet.

Digitalisering af sagsbehandling på udsatte børn og ungeområdet

Baggrund

Socialministeriet, KL, Amdsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Finansministeriet, Videnskabsministeriet og Den Digitale Taskforce har taget initiativ til et indsatsområde om udsatte børn og unge, der skal lede frem mod udviklingen af:

- Bedre arbejdsgange i og på tværs af myndighederne.
- Fælles begreber for bl.a. effekter, indsats og udgifter / økonomi.
- Model for IT-understøttelse, herunder hvordan IT-værktøjerne overordnet skal bygges op, og hvordan udvikling og implementering skal finansieres.

Indsatsområdet er afgrænset, så det primært omfatter:

- Forebyggende foranstaltninger og anbringelser uden for hjemmet efter servicelovens § 40 eller § 62 samt i begrænset omfang §§ 28 og 29.
- Specialundervisning og vidtgående specialundervisning efter Folkeskolelovens § 20, stk.

1. og 2. af børn, der samtidig modtager ydelser efter servicelovens § 40 eller § 62, dog også i begrænset omfang.

Indsatsområdets målsætninger:

Formålet med indsatsområdet er at sikre en bedre styring og sagsbehandling gennem:

- mere systematik i sagsbehandlingen
- bedre matching af behov og tilbud
- integration af økonomiske og socialfaglige overvejelser
- bedre ledelsesinformation til planlægning og styring af indsatsen
- en mindre administrativ byrde for sagsbehandlerne
- nemmere tværgående samarbejde mellem offentlige myndigheder

Projektet skal sikre en systematik i forhold til anvendelse af fælles begreber og skabe nogle fælles værktøjer, der understøtter det faglige skøn og den prioritering, der altid vil være central i den enkelte sag.

Status for hovedaktiviteter

Der arbejdes med en fastlæggelse af de vigtigste og centrale arbejdsgange og begreber på overordnet niveau. Dette sker bl.a. på baggrund af et projekt i Socialministeriets regi med fokus på udvikling af begreber og integration af økonomiovervejelser i sagsbehandlingen af børn- og ungesager samt et projekt i regi af KL med fokus på udvikling af »God Administrativ Praksis«. Samtidig undersøges og vurderes det, hvor godt den IT, der allerede findes, understøtter området, og på hvilke områder, det vil være vigtigst at nyudvikle. I forlængelse heraf, skal der formuleres nogle principper for, hvordan IT'en overordnet kan bygges op.

Projektets erfaringer

Sommeren 2004 vil der ligge en overordnet løsningsbeskrivelse med angivelse af systemer og deres sammenhæng og en plan for, hvordan udvikling og implementering kan foregå. Der vil derimod ikke ligge et færdigt »system« til anvendelse i kommuner og amter.

Indsatsområdet afsluttes i juni 2004. Det vurderes pt., om indsatsområdets beskrivelse af IT-understøttelsen skal omsættes i systemer og standarder, og om de fælles begreber skal bringes i anvendelse.

Familierådslagning

Baggrund

Med udgangspunkt i et udviklingsprojekt vedr. familierådslagning, støttet af Socialministeriet i 1999-2002, samt positive erfaringer fra udlandet er der udbudt et projekt om familierådslagning.

Projektets formål er at medvirke til spredning og praktisk anvendelse af metoden i kommuner-
ne.

Opgaven omfatter:

- Udvikling af undervisningsmateriale;
- Gennemførelse af kursusforløb for hhv. initiativtagere til familierådslagning (sagsbehandlere, pædagoger, lærere, sundhedsplejersker mv.) og samordnere (som planlægger og organiserer rådslagninger);
- Gennemførelse af en informationsstrategi overfor kommunale politikere, forvaltnings- og institutionsledere samt tværfaglige-/sektorielle samarbejdspartner i alle landets kommuner.

Status

Opgaven er i åbent EU-udbud, og kontrakt med en tilbudsgiver forventes indgået ultimo maj 2004. Kurser og informationsstrategi vil blive afviklet fra udgangen af 2004 og i løbet af 2005.

Herudover forventes medio 2004 indgået aftale med UFC Børn og Unge om en undersøgelse af »børneperspektivet i familierådslagning«, som vil udgøre en del af en nordisk undersøgelse.

Metoderne Parents management training (PMT) og Multi Systemisk Terapi (MST)

Baggrund for projekterne

Der mangler evidensbaserede socialpædagogiske metoder i Danmark, som effektivt kan benyttes over for tidligt opsporede udsatte børn og unge. Da man ikke har en eksakt viden om, hvilke metoder, der kan ændre en uheldig, konfliktfyldt adfærd, venter mange med at gribe aktivt ind, før situationen er blevet så alvorlig, at mere drastiske indsatser må tages i brug. Derfor er det besluttet at afsætte midler til afprøvning af to metoder inden for det socialpædagogiske arbejdsfelt. Der er tale om metoder, som bygger på en indsats i hjemmet.

Parents Management Training

Parents Management Training (PMT) er en evidensbaseret metode baseret på at ændre adfærdsmønstre i familien, således at den negative

spiral i det daglige samspil mellem forældre og børn bliver brudt.

PMT tager sigte på at reducere børns problemadfærd gennem at udvikle og styrke forældrenes opdragelsesfærdigheder gennem et tidsbegrænset behandlingstilbud, hvor man kombinerer undervisning, vejledning og bekræftelse af forældrene for at stimulere dem til at benytte effektive forældrefærdigheder.

Arbejdet med familierne består af målrettet at bygge positive relationer, etablere samarbejde med og undervise forældrene baseret på familiens stærke sider, bruge en problemløsende tilnærmelse, give hjemmearbejde samt bruge rollespil og øvelser.

Norge har den europæiske licens for benyttelsen af PMT. Det er et krav fra norsk side, at for at uddanne danske terapeuter og give tilladelse til, at Danmark selv kan uddanne terapeuter, skal der være en forankring af PMT i en central myndighed, dvs. på ministerieniveau. Den centrale forankring af PMT sker i Styrelsen for Social Service.

Status

Implementeringen af PMT i Danmark sker ved en sideløbende opbygning af den centrale forankring i Styrelsen for Social Service og en uddannelse af terapeuter samt afprøvning af metoden i Aalborg, Ikast, Herning og Holstebro kommuner samt Ringkøbing Amt.

Multi Systemisk Terapi

Multi Systemisk Terapi er et program, der særligt benyttes som intervention i forhold til utilpassede og kriminelle unge i alderen 12 - 17 år. Metoden er udviklet i USA som et alternativ til døgnanbringelser, og behandlingstiden er kortvarig, nemlig 4-6 måneder.

Behandlingsmodellen er en indsatspakke, der indeholder en værktøjskasse med metoder, der kan benyttes efter behov. Der anvendes forskellige teknikker til at identificere problemstillingerne, styrke kommunikationen og ændre familiens mønstre. Det er en veludviklet behandlingsmetode formet som et program (»koncept«), der omfatter træning af medarbejdere, opfølgning, supervision og dokumentation af behandlingseffekt. Det kræver en særlig licens at arbejde med MST, som også betyder, at de danske teams i projektperioden får direkte vejledning fra USA. Der er positive erfaringer fra USA og Norge med at anvende MST-programmet.

Projektet følges forskningsmæssigt med henblik på dokumentation af metodens anvendelighed.

Metoden afprøves i Århus kommune, Århus Amt og Ringkøbing Kommune. Århus Amt er ansvarlig for gennemførelse af projektet.

Status

Metoderne afprøves. Projektet afsluttes 1. september 2003. Der er tilknyttet forskning til projektet.

De første erfaringer fra projektet vil foreligge medio maj måned 2004.

Det er besluttet, at gennemføre en evaluering af projektet i forbindelse med evalueringen af 4 metodeprojekter i relation til ungdomssanktionen. Evalueringen igangsættes i løbet af maj måned 2004.

Evaluering af 4 metodeudviklingsprojekter

Baggrund og formål

Formålet med metodeudviklingsprojekterne er at udvikle nye behandlingsmetoder til utilpassede og kriminelle unge. I forlængelse af en drøftelse med de kommunale parter er godkendt følgende 4 projekter, der bl.a. relaterer sig til indsatsen over for unge, der opholder sig i sikrede afdelinger, og unge der er i et ungdomssanktionsforløb.

(1) Københavns Kommune. Københavneruddannelsen, der bl.a. sigter til at give de medarbejdere, der arbejder med unge i et ungdomssanktionsforløb en særlig uddannelsesmæssig basis. (2) Fyns Amt. Projektet, der bl.a. er baseret på erfaringer med anvendelse af kognitive metoder har en særlig vægtning af udredningen af den enkelte unge. (3) Frederiksborg Amt. Projektet indeholder bl.a. et afsæt til en tiltrængt dokumentation af indsatsen. (4) Århus Amt er ansvarlig for et MST projekt, der er nærmere omtalt ovenfor.

Evalueringen skal samle op på erfaringerne ud fra indsatsen og give handlingsorienterede bud på behandlingen af de utilpassede unge.

Status for projektet

Evalueringsopgaven er givet i lukket licitation. Forventet start på evalueringen er primo maj.

Projektets erfaringer

Foreligger først ved aflevering af midtvejsrapport i februar 2005 og afsluttende rapport i december 2005.

Yderligere initiativer

Kan tidligst besvares ved aflevering af rapporterne.

Evaluering af L 466 om styrkelse af den særlige støtte til børn og unge.

Baggrund og formål

Lovændringen, der trådte i kraft 1. januar 2003 havde til formål at styrke den tidlige indsats, sikre barnets bedste og styrke efterværnet.

Formålet med evalueringen af loven er at få analyseret og beskrevet, hvordan loven er blevet implementeret i kommunerne, og hvilken faktisk betydning de ændrede regler har haft for indsatsen på området både i forhold til bruger, sagsbehandler og mere overordnet i forhold til udviklingen af den særlige støtte til familier med særlige behov.

Evalueringen skal foretage en vurdering af om lovgivningen virker efter hensigten og hvilken effekt lovændringen har haft.

Status for projektet

Evalueringsopgaven kom i EUudbud i december 2003. Der er primo 2004 indgået aftale med Socialforskningsinstituttet om løsning af opgaven.

Den første spørgerunde til samtlige kommuner er netop sat i gang.

- Første delrapport vedrørende de indholdsmæssige ændringer af lov 466 udarbejdes og afleveres d. 1. januar 2005.
- Anden delrapport vedrørende konsekvenser for de organisatoriske niveauer afleveres d. 1. oktober 2005.
- Tredje delrapport vedrørende evaluering af effekten af de indholdsmæssige ændringer af L 466 afleveres d. 1. oktober 2005.
- Afsluttende rapport med tilhørende evaluering af proces og resultater afleveres d. 1. januar 2006.

Evaluering af ungdomssanktioner

Beskrivelse af projektets baggrund og formål

Den 1. juli 2001 trådte bestemmelsen om ungdomssanktion – dom til 2årig struktureret og kontrolleret socialpædagogisk behandling – i kraft. Der gennemføres en kvantitativ evaluering ved Justitsministeriet og en kvalitativ evaluering ved Socialforskningsinstituttet.

Status for projektet

Justitsministeriet har offentliggjort de første statistiske oplysninger, og Socialforskningsinstituttet

tet (SFI) har (sommeren 2003) udarbejdet et første arbejdsrapport om det hidtidige arbejde med den kvalitative evaluering.

Beskrivelse af projektets erfaringer

SFIs arbejdsrapport indeholder, ud over en redegørelse for baggrunden for indførelsen af ungdomssanktionen, en opfølgning på de første kommentarer fra de sikrede afdelinger, herunder om at det er opfattelsen, at egnede åbne pladser er for dyre og for få, at kommunerne ikke arbejder seriøst nok med handleplanerne, og at der stilles mange til dels modsat rettede krav til de sikrede afdelinger.

Kommentar til de første oplysninger fra evalueringen

Området følges nøje af Socialministeriet. Der er med amterne ved økonomiaftalen for 2002 indgået aftale om en udbygning af antallet af egnede åbne pladser – inden udgangen af 2003. Der er opmærksomhed på, at kommunernes arbejde med handleplaner er væsentligt for forløbet, og en understregning af betydningen af arbejdet med handleplaner vil indgå i overvejelserne, når der skal udarbejdes en ny vejledning om særlig støtte til børn og unge. Evalueringen har beholdt sig til de mange udfordringer til bl.a. de sikrede afdelinger gennem støtte til efteruddannelse og metodeudviklingsprojekter.

EFTERUDDANNELSE

Barnets bedste

Baggrund og formål

Projektet Barnets Bedste er et uddannelsesprojekt, hvor de 2 sociale højskoler i København og Odense har arbejdet med at implementere værdierne og intentionerne bag den ændring af Serviceloven, der trådte i kraft 1. januar 2001 (lov nr. 466 af 31. maj 2000). Der blev afsat i alt 11 mio. kr. til projektet.

Uddannelsesprojektet har været iværksat i 4 pilotkommuner. Selve uddannelsen i kommunerne har løbet fra januar 2002 til og med juni 2003 og bestod af en række forskellige uddannelseselementer.

Status for projektet

Projektet er blevet evalueret til brug for en videreudvikling af de forskellige uddannelseselementer. Resultaterne fra evalueringen danner baggrund for en videreudvikling af de enkelte uddannelsesdele. Uddannelseselementerne kan rekvireres af alle landets kommuner. De sociale

højskoler er i gang med at udarbejde en lille folder, der kort beskriver uddannelseselementerne. Folderen vil blive sendt ud i hele landet.

Den helt store opfølgning i forhold til projektet er Børnesamtalen, jf. nedenfor.

Børnesamtalen

Baggrund og formål

Børnesamtalen er et efteruddannelsesprojekt udviklet på baggrund af erfaringerne fra et af uddannelseselementerne i Barnets Bedste.

Baggrunden er lov nr. 397 af 28.5.2003 om, at der skal finde en samtale sted med barnet eller den unge inden der træffes afgørelse i sager om foranstaltninger efter servicelovens kapitel 8. Der er for perioden 2003-2006 afsat i alt 35,5 mio. kr. til formålet.

Målgruppen er kommunale myndigheds-sagsbehandlere inden for børne- og familieområdet og kommunale medarbejdere, der fører tilsyn med børn og unge uden for hjemmet. Herudover afholdes et særskilt lederforløb.

Status

Der er i januar 2004 indgået aftale med de sociale højskoler i København og Odense om gennemførelse af uddannelsesindsats i børnesamtalen.

De sociale højskoler er i gang med at etablere undervisningskorps og planlægge regionale opstarts-konferencer, der afholdes inden sommerferien. De første hold starter undervisningen i august 2004. De sidste vil være igennem ved begyndelsen af 2006.

Undervisningen tilbydes gratis til alle relevante medarbejdere, skønsmæssigt ansat til 3.640. Der skal dog betales et mindre gebyr til dækning af lokaler og forplejning.

Uddannelsen strækker sig over 5 undervisningsdage fordelt på henholdsvis 3 og 2 dage med en indlagt mellemløbet, hvori deltagerne træner børnesamtalen i forhold til egne sager i praksis.

ØVRIGE INITIATIVER PÅ BØRNEOMRÅDET

Arbejdsgruppe om plejefamilier

Det indgår i regeringens aftale med de kommunale parter om den kommunale økonomi for 2004, at regeringen vil arbejde for at afklare vilkårene for plejefamilier, særligt i relation til spørgsmålet om disse er lønmodtagere eller selvstændige.

Der er nedsat en arbejdsgruppe under Socialministeriet, hvori herudover deltager KL, Københavns Kommune, Finansministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Skatteministeriet. Der er fra Beskæftigelsesministeriet og Skatteministeriet leveret baggrundsoplysninger om regelsæt af betydning for plejefamiliers retlige stilling. KL er i gang med at udarbejde et udspil til drøftelse i arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppe om Parenting Programmes og Parenting Orders

På baggrund af det supplerende regeringsgrundlag er der nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der skal tilvejebringe oplysninger om og erfaringer med Parenting Programmes og Parenting Orders, som er indført i Storbritannien, og hvorved der er sat fokus på forældrenes ansvar for, at deres børn ikke begår kriminalitet og fortsætter i en kriminel løbebane. Arbejdsgruppen skal udarbejde en redegørelse for det britiske initiativ og komme med forslag, som vurderes at være relevante i Danmark.

Arbejdsgruppen påregnes at have afsluttet sit arbejde i maj 2004.

Børnehuse

Ved satspuljeforhandlingerne for 2003 blev der afsat 4 x 15 mio. kr. i årene 2003-2006 til forsøg med etablering af børnehuse til udsatte børn i deres nærmiljø som et led i styrkelsen af indsatsen for at bryde den negative sociale arv.

Børnehuse skal være professionelle netværk for børnene, hvor der også er mulighed for ophold i både akutte og planlagte perioder af kortere varighed, og skal udvikles til at være lokale kraftcentre i den forebyggende og aflastende indsats. De skal være et tilbud i børnenes nærmiljø, så kontakten til skole, netværk og fritidsaktiviteter kan bevares. Børnehuse skal fungere som en mellemting mellem anbringelse og forebyggende tilbud. Hensigten er således gennem et nyt forebyggende tilbud blandt andet at forebygge anbringelser.

Forsøgene bliver sat i gang i 4 kommuner: Faaborg, Hjørring, Århus og Ringsted. Der er endnu ikke opnået erfaringer fra forsøgene, da de konkrete forsøg enten lige er blevet etableret eller er under etablering.

Forsøgene vil blive evalueret under vejs.

Familien i centrum

Ved satspuljeforhandlingerne for 2004 blev der afsat i alt 90 mio. kr. over 4 år til projekter med

familien i centrum. Heraf afsættes midler til forsøg med PMT (Parental Management Training), til støtte til projekter i Københavns Kommune samt til en ansøgningspulje. Fra ansøgningspuljen kan der søges støtte til projekter, der sætter familiens ressourcer og ansvar i fokus for indsatsen.

Bedre tværfagligt samarbejde

Ved satspuljeforhandlingerne for 2004 blev der afsat i alt 80 mio. kr. over 4 år til styrkelse af det tværfaglige samarbejde. Pengene skal bruges til at sikre, 1) at der tages hånd om børn af forældre, der er i behandling for misbrug eller psykisk lidelse, 2) at børn af forældre i behandling for misbrug eller psykisk sygdom kan møde andre børn, der lever under lignende vilkår. Puljen udmøntes primært som en ansøgningspulje.

Velfærdsforskning

»I forbindelse med regeringens Velfærdsforskningsprogram vil effekten af indsatsen for udsatte børn og unge blive undersøgt nærmere. Formålet er blandt andet at sikre en bedre viden om hvilke typer indsatser, der giver den bedste effekt set i forhold til barnets behov.

Forskningen skal blandt andet have et fokus på social arv, idet der skal forskes i metoder til at ændre de mønstre, der fastholder børn af socialt belastede i ringe grunduddannelser, dårlig beskæftigelse mv. Forskningen skal identificere de faktorer og de indsatser, der virker på de enkelte individer.

Forskningen skal således have et anvendelsesorienteret sigte, hvilket betyder, at resultaterne skal medføre, at både kommunerne og praktikerne får en større viden om hvilke typer indsatser, der har størst effekt i forhold til arbejdet med udsatte børn og unge.

Velfærdsforskningsprogrammet vil blive sendt i udbud i foråret 2004, og der forventes løbende delresultater i programperioden.

Lovforslag om handleplaner og kommunale døgntilbud – L 129

Lovforslaget har til formål at forbedre støtten til udsatte børn og unge og deres forældre. Lovforslaget indeholder to elementer:

- Handleplaner ved forebyggende foranstaltninger og planer for støtten til anbragte børns forældre.
- Kommunale døgntilbud til børn og unge.

Informationskampagne på dialogvejledningen

Dialogvejledningen (Håndbog om hjælp til børn og unge gennem dialog og samarbejde med forældre) blev i februar 2002 udsendt i revideret udgave. Udsendelsen vil blive fulgt op af en informationskampagne.

Handlingsplan mod børnemishandling

I marts 2004 blev handlingsplan mod børnemishandling offentliggjort. Handlingsplanen er udarbejdet på baggrund af et arbejdsnotat fra Socialforskningsinstituttet om den viden, der findes om vold mod børn.

Handlingsplanen er ved at blive implementeret. Der vil bl.a.:

- Blive iværksat en oplysningskampagne om børnemishandling
- Blive udarbejdet retningslinier for håndtering af sager om børnemishandling
- Blive taget initiativ til at sikre, at viden om symptomer på børnemishandling indgår som et element i de relevante faggruppers uddannelsesforløb

Udvidelse af antallet af sikrede pladser

Formålet er at give de unge, der har behov for et ophold i en sikret afdeling mulighed for det. Der er i rapport fra arbejdsgruppen om grænsefladen mellem kriminalforsorgen og social- og sundhedssektoren peget på, at der er problemer med, at de hidtidige sikrede afdelinger ikke kan rumme de mest voldelige unge og unge med psykiske lidelser. Samtidig har kommunerne måske været for tilbageholdende med at anbringe unge under 15 år på sikrede afdelinger.

Der er på finansloven for 2004 afsat midler til en udbygning af antallet af sikrede pladser med henblik på at tilgodese ovennævnte formål. Der er indgået aftaler med Storstrøms, Fyns og Århus amter om etablering af yderligere pladser.

Endvidere bliver magtanvendelsesreglerne på de sikrede afdelinger skærpet mærkbart.

Etablering af åbne anbringelsessteder, der kan rumme de problemer, der er for børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk

Der er behov for en særlig indsats i form af ekstra anbringelsespladser til børn og unge fra de etniske minoriteter med henblik på, at de kan få samme muligheder som andre for at få støtte til deres udvikling væk fra kriminalitet.

Muligheden for at få økonomisk støtte til etablering af yderligere 20 egnede pladser, fortrinsvis i privat regi, er annonceret, og der er indkommet en række ansøgninger.

ER DER BEHOV FOR IVÆRKSÆTTELSE AF YDERLIGERE INITIATIVER PÅ BØRNE- OG UNGEOMRÅDET?*Anbringelsesreform*

Regeringen har netop indgået forlig om en anbringelsesreform på børne- og ungeområdet, hvis pejlemærke er *barnets* bedste. Reformen skal give markant større *kvalitet* i indsatsen og dermed betyde færre brudte anbringelsesforløb, en mere målrettet indsats og en bedre udnyttelse af ressourcerne. Anbragte børn skal have bedre betingelser for en ordentlig opvækst, på trods af de dårlige vilkår, de har mødt. Målet er at give anbragte børn de samme muligheder for uddannelse, arbejde og familieliv som andre børn.

Forliget består af et lovforslag og derudover en række initiativer, der ikke indebærer lovgivning.

Reformens hovedindhold er:

1: Tidlig indsats i nærmiljøet

- I børnesager skal det altid undersøges, om eventuelle søskende har brug for hjælp.
- Underretningerne fra personer omkring barnet styrkes.
- Omlægning af indsatsen for en del af de over 15-årige, så der satses mere på indsatser i nærmiljøet.

2: Bedre sagsbehandling – kvalitet og kontinuitet

- Kravene til kommunernes undersøgelser og handleplaner i børnesagerne strammes op.
- Kommunerne skal udarbejde standarder for sagsbehandlingen.
- Der er afsat midler til inspirationsmateriale og efteruddannelse af sagsbehandlerne.
- Plejefamilier skal deltage i et kursus som led i at blive godkendt af kommunen.

3: Mere fokus på anbragte børns skolegang

- Lovkrav om, at der skal være taget stilling til skolegangen, når der vælges anbringelsessted og pligt til at tage hånd om den unges uddannelse eller beskæftigelse, når en anbringelse ophører.

4: Styrket inddragelse af udsatte børn og familier

- Børn skal høres i flere spørgsmål end i dag, f.eks. om samvær under en anbringelse og valg af anbringelsessted.
- Familien skal inddrages og deres ressourcer mere i spil – f.eks. ved familierådslag eller andre metoder.
- Anbringelser skal i højere grad ske i barnets netværk.

5: Et løft for børns retssikkerhed

- Ret til at klage over anbringelsessted – for forældre og børn over 12 år.
- Bedre tilsyn med børnenes forhold og trivsel på anbringelsesstederne.

6: Øget efterværn – forbedret udslusning efter en anbringelse

- Kommunen skal altid tage stilling til, om den unge skal have støtte efter en anbringelse
- Mulighed for senere at iværksætte efterværn og anvende et mere fleksibelt efterværn

7: Bedre kontrol med kommunerne

- Øget fokus på de sociale nævn og Ankestyrelsens kompetence til gå ind i kommunens sager samt til at gennemføre undersøgelser af sagsbehandlingen.

Der er enighed om, at der skal sættes fokus på implementeringen af reformen, og der er afsat midler til en forskningsmæssig opfølgning og evaluering af reformen.

Implementeringen af reformen vil ske i tæt sammenhæng med de erfaringer og den viden, der fremkommer i forbindelse med de øvrige igangsatte initiativer på børneområdet.

SAMMENHÆNGEN MELLEM INITIATIVERNE

Som det fremgår, er der iværksat ganske mange forskellige initiativer på børneområdet. De forskellige initiativer hænger tæt sammen. Flere af initiativerne skal således ses i sammenhæng og bidrager på hver deres måde til at løse et gennemgående problem.

Som et eksempel kan nævnes indsatsen i forhold til det problem, at børn og unge alt for sjældent inddrages og høres i deres egne sager. Her sættes der for det første ind i forhold til efteruddannelse af sagsbehandlere, som en del af efteruddannelsesprojektet »Barnets bedste«. Samtidig medfører anbringelsesreformen skærpede

krav til i hvilke spørgsmål, børn og unge skal høres. Endelig giver anbringelsesreformen mere kontrol af, om kommunerne overholder dette punkt i lovgivningen. Tilsammen giver disse initiativer således mere og bedre inddragelse af børn og unge.

Et andet eksempel er, at indholdet i anbringelsesreformen i høj grad bygger på de erfaringer, der allerede er indhentet fra de igangværende initiativer. Bl.a. har vidensindsamlingen fra den første fase af KABU spillet en stor rolle i arbejdet med anbringelsesreformen. Derfor arbejdes der i KABU-projekterne også med mange af de samme temaer, som indgår i anbringelsesreformen. Dette bliver en stor fordel, når reformen skal implementeres. Dermed vil der være konkrete og praktiske erfaringer fra KABU-projekterne som kan anvendes umiddelbart i forbindelse med implementeringen af reformen. Fx indeholder KABU flere projekter omkring netværksanbringelser. Anbringelsesreformen giver bedre muligheder for at foretage netværksanbringelser. Det betyder, at erfaringer fra projekter vedr. netværksanbringelser vil kunne bruges, når den nye lovgivning om netværksanbringelser skal implementeres i praksis.

KONKLUSION

Det er regeringens vurdering, at der med de igangværende initiativer og med anbringelsesreformen er iværksat betydelige tiltag, der skal forbedre indsatsen, herunder sikre kontinuitet og kvalitet i sagsbehandlingen i sager vedrørende anbragte børn og unge og sætte hensynet til barnet i centrum.

Regeringen finder på den baggrund, at der ikke på nuværende tidspunkt er behov for iværksættelse af yderligere initiativer end det, der sættes i gang som følge af anbringelsesreformen samt som følge af de øvrige ovenfor nævnte initiativer.

I det omfang at enten resultaterne af de igangsatte initiativer, ny forskning eller andre erfaringer måtte give anledning til det, vil regeringen overveje nye initiativer eller justeringer.

Hermed slutter redegørelsen.

95. møde

Tirsdag den 25. maj 2004 kl. 12.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene. (Spørgetimen).

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 106:
Forslag til lov om ændring af byggeloven, lov om planlægning og lov om statens byggevirk-somhed m.v. (Handicaptilgængelighed og adgang til at iværksætte undersøgelser af alvorlige ulykker i byggeriet).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 10/12 2003. Første behandling 29/1 2004. Betænkning 4/5 2004. Anden behandling 19/5 2004. Ændringsforslag nr. 1 af 24/5 2004 til tredje behandling af økonomi- og erhvervsmini-steren (Bendt Bendtsen)).

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 121:
Forslag til lov om postbefordring.
Af trafikministeren (Flemming Hansen).
(Fremsat 17/12 2003. Første behandling 23/1 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 206:
Forslag til lov om ændring af lov om social pen-sion. (Udvidelse af modtagerkredsen for den supplerende pensionsydelse).
Af socialministeren (Henriette Kjær).
(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 20/4 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 19/5 2004).

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 5:
Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene. (Bopælspligt i helårsboliger).
Af Keld Albrechtsen (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).
(Fremsat 9/10 2003. Første behandling 30/10 2004. Betænkning 11/5 2004. Anden behandling 19/5 2004).

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 177:
Forslag til lov om teknologioverførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner.
Af videnskabsministeren (Helge Sander).
(Fremsat 10/3 2004. Første behandling 30/3 2004. Betænkning 13/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 181:
Forslag til lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark.
Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).
(Fremsat 11/3 2004. Første behandling 30/3 2004. Betænkning 4/5 2004. Anden behandling 18/5 2004. Ændringsforslag nr. 1 af 19/5 2004 til tredje behandlingen af undervisningsministe-ren (Ulla Tørnæs)).

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 145:
Forslag til lov om skove.
Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt).
(Fremsat 28/1 2004. Første behandling 26/2 2004. Betænkning 5/5 2004. Anden behandling 18/5 2004. Tillægsbetænkning 19/5 2004).

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 146:
Forslag til lov om ændring af lov om naturbe-skyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og museumsloven. (Internationale naturbeskyt-telsesområder, offentlighedens adgang til natu-ren, fredning, beskyttelseslinjer, fortidsminder m.v.).
Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt).
(Fremsat 28/1 2004. Første behandling 26/2 2004. Betænkning 5/5 2004. Anden behandling 18/5 2004. Tillægsbetænkning 19/5 2004).

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 199:
Forslag til lov om ændring af lov om aktiv so-cialpolitik, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, integrations-loven og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Tilsyn med kommunale rådighedsvurderinger, tilsyn med kommunernes visitation, aktive-ringsfri periode, nedsættelse af befordringsgodt-gørelse, refusion m.v.).
Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frede-riksen).
(Fremsat 24/3 2004. Første behandling 20/4 2004. Betænkning 5/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 200:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Forlængelse af mulighed for 1-årige tilbud om vejledning og opkvalificering i første ledighedsperiode).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 24/3 2004. Første behandling 20/4 2004. Betænkning 5/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

12) Tredje behandling af lovforslag nr. L 221:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Gennemførelse af arbejdsmiljøreformen »Et godt arbejdsmiljø for medarbejdere og virksomheder« m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 20/4 2004. Betænkning 12/5 2004. Anden behandling 18/5 2004. Tillægsbetænkning 19/5 2004).

13) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre beskyttelse af lønmodtagere mod opsigelse i forbindelse med barselorlov.

Af Bodil Kornbek (KD) m.fl.

(Fremsat 11/11 2003. Første behandling 5/12 2003. Betænkning 12/5 2004).

14) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af faglige organisationers konfliktret over for virksomheder med overenskomst.

Af Mogens Nørgård Pedersen (KD) m.fl.

(Fremsat 20/11 2003. Første behandling 27/1 2004. Betænkning 12/5 2004).

15) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 61:

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre lønmodtagerne minimumsrettigheder på arbejdsmarkedet.

Af Mogens Nørgård Pedersen (KD) m.fl.

(Fremsat 20/11 2003. Første behandling 27/1 2004. Betænkning 12/5 2004).

16) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 62:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en tidskonto, der giver børnefamilierne mulighed for at nedsætte deres arbejdstid.

Af Mogens Nørgård Pedersen (KD) m.fl.

(Fremsat 21/11 2003. Første behandling 27/1 2004. Betænkning 12/5 2004).

17) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 159:

Forslag til folketingsbeslutning om kønsopdelte lønstatistikker m.v.

Af Mette Frederiksen (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Naser Khader (RV), Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) og Bodil Kornbek (KD).

(Fremsat 26/3 2004. Første behandling 30/4 2004. Betænkning 12/5 2004).

18) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 165:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en isbryderordning for ledige akademikere til mindre virksomheder.

Af Naser Khader (RV) og Lene Jensen (S) m.fl.

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 30/4 2004. Betænkning 12/5 2004).

19) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 128:

Forslag til folketingsbeslutning om børnefamiliers ret til omsorgsdage.

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.

(Fremsat 17/2 2004. Første behandling 25/3 2004. Betænkning 29/4 2004).

20) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 95:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af ensartede regler for hygiejnestandarder på danske sygehuse.

Af Lone Møller (S) m.fl.

(Fremsat 12/12 2003. Første behandling 25/2 2004. Betænkning 28/4 2004).

21) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 118:

Forslag til folketingsbeslutning om at give kommunerne bedre muligheder for at samarbejde om myndighedsopgaver.

Af Mogens Nørgård Pedersen (KD) m.fl.

(Fremsat 4/2 2004. Første behandling 11/3 2004. Betænkning 6/5 2004).

22) Anden behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af lov om Centre for Videregående Uddannelse og andre selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. (Styrkelse og forenkling af CVU'erne). Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs). (Fremsat 24/3 2004. Første behandling 14/4 2004. Betænkning 18/5 2004).

23) Anden behandling af lovforslag nr. L 226:

Forslag til lov om ændring af lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser. (Udvidet adgang, supplerende adgangskriterier og større fleksibilitet). Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs). (Fremsat 31/3 2004. Første behandling 27/4 2004. Betænkning 18/5 2004).

24) Anden behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn under den kriminelle lavalder). Af justitsministeren (Lene Espersen). (Fremsat 21/1 2004. Første behandling 30/1 2004. Betænkning 13/5 2004).

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om politiets virksomhed. Af justitsministeren (Lene Espersen). (Fremsat 4/2 2004. Første behandling 26/2 2004. Betænkning 13/5 2004).

26) Anden behandling af lovforslag nr. L 175:

Forslag til lov om ændring af lov om euforiserende stoffer og straffuldbyrdelsesloven. (Skærpet indsats mod narko m.v.). Af justitsministeren (Lene Espersen). (Fremsat 26/2 2004. Første behandling 26/3 2004. Betænkning 6/5 2004).

27) Anden behandling af lovforslag nr. L 180:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, konkursloven, lov om skifte af dødsboer og lov om skifte af fællesbo m.v. (Digital kommunikation i retsplejen, kendelser med begrænset sagsfremstilling, regler om vidneforvarede m.v.). Af justitsministeren (Lene Espersen). (Fremsat 10/3 2004. Første behandling 17/3 2004. Betænkning 13/5 2004).

28) Forespørgsel nr. F 48:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren [om ens levevilkår m.v. i alle egne af Danmark]. Af Kristen Touborg (SF) og Aage Frandsen (SF). (Forespørgslen anmeldt 23/3 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 26/3 2004).

29) Forespørgsel nr. F 54:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren [om placeringen af statslige arbejdspladser]. Af Mogens Nørgård Pedersen (KD) m.fl. (Forespørgslen anmeldt 13/4 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 16/4 2004).

30) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 167:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af lokalråd i lokale enheder. Af Line Barfod (EL) m.fl. (Fremsat 13/4 2004).

31) Forespørgsel nr. F 59:

Forespørgsel til justitsministeren [om foreningen Hizb-ut-Tahrir]. Af Peter Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Per Dalgaard (DF), Pia Kjærsgaard (DF) og Søren Krarup (DF). (Forespørgslen anmeldt 10/5 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 13/5 2004).

32) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 183:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod import af teak fra Burma (Myanmar). Af Søren Søndergaard (EL) og Keld Albrechtsen (EL). (Fremsat 16/4 2004).

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Jeg skal meddele, at punkt 32, første behandling af beslutningsforslag nr. B 183, udgår af dagsordenen for mødet i dag.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget udenrigsministeren, finansministeren og miljøministeren.

Til udenrigsministeren er der indtil nu anmeldt følgende spillere:

1. Margrete Auken

2. Villy Søvndal

Ønsker flere at tilmelde sig som spillere til udenrigsministeren? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Til finansministeren og miljøministeren er der indtil nu ikke anmeldt nogen spillere.

Ønsker nogen at tilmelde sig som spillere til de to ministre? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Spm. nr. US 139

Margrete Auken (SF):

Der sker jo nogle gode ting i verden indimellem. EU har lavet en aftale med Rusland om Kyoto, og det var egentlig en handel, der blev indgået for at få Rusland med i WTO. Det er vi alle sammen meget glade for, og vi er også meget glade for prioriteringen. Der er også lige lavet en naboskabsstrategi, og vi kan læse på Udenrigsministeriets hjemmeside, hvor vigtigt det er, at man sørger for at få trukket de pågældende lande ordentligt ind i EU's værd verden.

Så kommer det slemme spørgsmål for os andre, der sidder og betragter verden, og det er Tjetjenien. Vi har her over weekenden hørt, at der snart skal være valg i Tjetjenien, nemlig den 29. august.

Har EU spillet sig alle muligheder af hænde ved kun – undskyld udtrykket kun – at få Kyotoaftalen ud af forhandlingerne med Rusland? Eller hvad har man rent faktisk tænkt sig at gøre, for at man ikke slår sig selv i nakken med de krav, man stiller til Belarus, men som måske overhøres i Rusland? Hvordan har man tænkt sig at undgå, at Tjetjeniensspørgsmålet kører fuldstændig forfærdeligt op?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg kvitterer for fru Margrete Aukens konstruktive bemærkninger om nødvendigheden af at

trække Rusland ind i det fælles samarbejde om Kyoto. Det er jo den anden side af WTO-spørgsmålet, hvor det er vigtigt at få handelsregimet til at fungere for alle lande. Jeg kvitterer også for, at fru Margrete Auken ser konstruktivt på naboskabsstrategien, hvor Belarus netop bliver nævnt.

I forbindelse med Rusland er det sådan, at Tjetjenien var en del af dagsordenen på det topmøde, hvorfra man kun har hørt om Kyoto og WTO. Jeg er endnu ikke indehaver af en redegørelse for og et referat fra topmødet, så derfor vil jeg ikke være i stand til at sige, hvordan dialogen har udspillet sig, men det var aftalt inden mødet, at man skulle rejse menneskerettigheds-situationen og kravene om en politisk løsning i forbindelse med Tjetjenien. Det var de krav, vi i udenrigsministerkredsen var enige om skulle rejses fra EU's side i forbindelse med topmødet, men jeg er endnu ikke indehaver af et referat fra topmødet.

Margrete Auken (SF):

Det var sådan set heller ikke det, jeg spurgte om. Jeg spurgte, hvad man har tænkt sig at gøre i fremtiden.

Nu er det bebudet, at der skal være valg i Tjetjenien, og vi så jo, hvordan det gik sidste gang, da Kadyrov blev valgt, eller hvad man nu skal kalde det. Valget finder sted den 29. august, og der er jo en fare for, at Kadyrov den skrækkeligste skrækkelige – altså sønnen, som åbenbart er meget værre, hvis man altså kan være det – kan blive valgt.

Jeg ved ikke, om udenrigsministeren læste André Glücksmanns artikel i Weekendavisen i sidste uge. Faktisk var det en meget interessant artikel, som påviste, at det indtil videre nogenlunde var lykkedes at afværge vild terror fra tjetjenernes side. I de få tilfælde, der har været, f.eks. teatret, blev alle vidnerne dræbt bagefter, så der ikke var nogen, der kunne forklare, hvad der var sket.

Endnu har vi ikke haft ret mange tilfælde, men nu kan vi risikere, at den terror, som der er al mulig grund til at frygte, virkelig blusser op, hvis Rusland indsætter Kadyrov på samme måde, som de indsatte hans far. Vi står i EU uden en ordentlig plan for, hvordan vi får Rusland i tale, og det er jo ikke nok kun at bede om overholdelse af menneskerettigheder. Jeg tror, der skal tales med meget, meget fast røst, og hvad har man at spille med, nu hvor Rusland er lukket ind i varmen i WTO?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er fuldstændig enig i, at det er meget vigtigt, at valgbehandlingen forløber tilfredsstillende og at tjetjenernes mening afspejles af den regering, som bliver resultatet af valget den 29. august. Jeg synes også, det er vigtigt, at Europarådet og OSCE får observatører derned, og at der bliver lavet en aftale med Rusland om, at observatører kommer ind i tide, så valgbehandlingen og behandlingen i medierne bliver accepteret som fair og fri – ikke bare den sidste dag, men også i tiden op til valget.

Kl. 12.05

Vi kan ikke gøre andet end at lægge pres på Rusland og forklare Rusland, at hvis man vil ind i dialog og fornuftigt samarbejde med EU-landene, er det altså vigtigt, at man respekterer menneskerettighederne og respekterer, at valgbehandlinger skal være fair, fri og åbne og medierne åbne for alle, altså at der er mediefrihed. Det er et krav, vi stiller, og det er et krav, vi skal stille i forbindelse med valgbehandlingen, for ellers kan vi ikke acceptere den som fair og fri og heller ikke acceptere resultatet.

Margrete Auken (SF):

Det er jeg sådan set enig i, men det gjorde man vel også sidste gang, og det gav de jo bare blanke fanden i.

Det er jo sådan, at i modsætning til Belarus og andre lande, som på et eller andet tidspunkt kan blive nødt til at reagere, fordi de er så små, er Rusland ret ligeglad med, hvad der bliver sagt.

Jeg kan ikke huske, om det var sådan ved det sidste valg, at man formelt havde inviteret Europarådet med. Men jeg kan i hvert fald huske de advarsler, der lød i Europarådet mod at deltage som observatør, alene fordi det var for farligt, og fordi man ikke ville være i stand til at gøre andet end at afvise, at det ikke skulle være fri og fair, med den begrundelse, at alle tilstedeværende russere havde stemmeret.

Kan man gøre andet end at sige: Vi håber meget, I vil være artige denne gang? Har man nogen som helst chance for noget andet? Og hvad vil man gøre for at sætte en dagsorden, der bliver tydeligere, end den har været før, fordi der findes en alvorlig trussel i vort umiddelbare naboskab? Selv hvis vi skal se bort fra det, der handler om menneskelig anstændighed, og alle ser på vores egen sikkerhed, er det utrolig farligt, hvad der sker i området.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg kan kun endnu en gang erklære mig enig med spørgeren.

Det, vi kan gøre, er at lægge et politisk pres. Vi kan jo ikke sætte en hær ind til at bevogte valgstederne og holde øje med medierne, det er vi enige om. Det, vi kan levere, er det politiske pres, og det er forhåbentlig også taget tilstrækkelig tydeligt op på topmødet, som jeg altså ikke har et referat fra.

Det er vel også vigtigt, at tjetjenerne selv gør alt, hvad de kan for at undgå at give anledning til, at det ikke bliver en åben valghandling. Hvis de f.eks. foretager flere terrorhandlinger, vil det jo give Rusland anledning til at gribe ind og f.eks. begrænse forsamlingsfriheden og dermed vanskeliggøre valgbehandlingen.

Det er ikke rigtigt, som Glücksmann har skrevet, at vild terror er forhindret. Vild terror er ikke forhindret, der foregår terror i Tjetjenien, der foregår terror i Rusland, og i Moskva har jo ikke alene teatret, men også metroen været ramt. Jeg har bemærket Maskhadovs afstandtagen fra mordet på Kadyrov og tragedien på stadion, men det er jo vigtigt, at Maskhadov kan vise, at han rent faktisk kan få tjetjenerne til at lade være med at lade valgbehandlingen eksplodere. Den eksploderer jo, hvis der kommer terror, og det er begge sider, der skal sørge for at holde ro over feltet, så der kan ske en fair og fri valghandling.

Formanden:

Fru Margrete Auken for et sidste spørgsmål.

Margrete Auken (SF):

Jeg synes, det lyder, som om vi har alle de gode viljer og også har et eller andet ønske om, at der skal være sket en omvendelse i Rusland, så de vil gøre alt, hvad de overhovedet kan for at få det her til at komme til at fungere ordentligt. Men det kunne jo være godt, hvis man f.eks. sagde fra EU's side, at nu skal en sammenhængende ruslandspolitik ikke bare dreje sig om WTO og Kyoto, for det kan godt være, at man også kan gøre noget ved at tilbyde en investeringsstrategi og tilbyde at indgå en eller anden handel.

Vi har et andet hængeparti, som hedder hele Østersøområdet og sejladsen i Østersøen, men jeg fik virkelig lyst til at tage fat på Tjetjenien, da jeg læste naboskabsstrategien med kravene til Belarus om, at nu skulle der altså være orden i tingene. Jeg har endnu ikke hørt udenrigsmini-

steren bare antyde, at man fra EU's side er parat til at gøre andet end bare håbe det bedste.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er altså ikke rigtigt. Vi har faktisk i EU, bl.a. på dansk foranledning, skærpet ruslandspolitikken. Lige siden 1991 har den været ført med en meget følsom hånd, fordi det var et skrøbeligt land, og fordi vi ikke ønskede, at Rusland skulle glide ud i borgerkrig osv. og blive opløst, som man frygtede i 1991.

Det er jo faktisk lykkedes Rusland at få styr på sin udvikling. I de sidste par år er den ikke gået i den retning og i det tempo, vi havde håbet, det er korrekt. Men udviklingen fortsætter, og derfor har vi skærpet ruslandspolitikken og siger, at der også må være modydelser, og en af de modydelser er, som fru Margrete Auken har konstateret, netop, at da Rusland gerne ville ind i WTO, ville vi til gengæld gerne have en Kyoto-underskrift. Det vil sige, at ruslandspolitikken faktisk er blevet skærpet. Nu hedder det noget for noget, og regeringens filosofi er nu også blevet den europæiske filosofi, når det gælder Rusland, og her er Tjetjenien helt givet også inde i billedet. Vi har altså skærpet ruslandspolitikken efter at have taget forsigtigt på den tidligere.

Kl. 12.10

Angående sejladsen i Østersøen er vi ganske enige. Jeg har rejst spørgsmålet i Østersørådet, det bliver rejst på de topmøder, vi har, og vi skal presse Rusland. Men vi skal lige være opmærksomme på, at der er andre end Rusland, der ikke ønsker dobbeltskrogede fartøjer, så det er en kamp at få udbredt det synspunkt, at vi vil have de enkeltskrogede fartøjer væk fra Østersøen. Men vi vil have dem væk.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 140

Villy Søvnal (SF):

Jeg vil spørge, hvilken indflydelse udenrigsministeren og Udenrigsministeriet har i forbindelse med statsministerens besøg i Washington på fredag. Opfatter udenrigsministeren det som et regeringsanliggende, hvilke meldinger statsministeren skal komme med?

Der ligger i mit spørgsmål den positive tilgang til sagen, at jeg har et ønske om, at udenrigsministeren får meget stor indflydelse og dermed kan være med til at påvirke statsministe-

ren. Det er begrundet i, at udenrigsministeren har udtalt meget klart, at Den Internationale Straffedomstol og torturkonventionen var punkter, der skulle tages op i forbindelse med statsministerens besøg. Men statsministeren har været meget mere uklar, for nu at sige det diplomatisk, når vi har spurgt ham, om han vil drage de emner frem, og derfor spørger jeg udenrigsministeren: Er det et regeringsanliggende, hvor udenrigsministeren kan være med til at påvirke dagsordenen?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Hver eneste gang en minister repræsenterer Danmark, er det selvfølgelig et regeringsanliggende, fordi ministeren forpligter Danmark og naturligvis forpligter regeringen. Det siger sig selv.

Hvad angår statsministerens besøg hos Bush, er det sådan, at man selvfølgelig først i det sidste døgn op til selve mødet fastlægger den endelige dagsorden. Nogle af de ting, man 3 uger før mødet kunne ønske at sætte på dagsordenen, kan jo vise sig at være løst i mellemtiden, eller der kan være givet så klare signaler om dem, at de ikke længere er det væsentligste. Man skal prioritere, og man skal sørge for, at det, som ikke allerede er blevet sagt eller ikke allerede er tydeliggjort, bliver sagt eller bliver tydeliggjort.

Dagsordenen er naturligvis statsministeren prærogativ, nøjagtig som det er mit, når jeg møder min udenrigsministerkollega i Washington. Det er mig selv, der laver dagsordenen før mit møde med Colin Powell. På samme måde er det naturligvis også statsministeren, der til sidst tager stilling til: Hvad skal jeg sikre mig at komme igennem med, alt efter hvad der i øvrigt er gennemført?

Villy Søvnal (SF):

Tak for svaret, som jeg synes var klart – forstået på den måde, at det er et regeringsanliggende, når statsministeren repræsenterer Danmark. Det vil sige, at udenrigsministeren har mulighed for at øve indflydelse, idet jeg antager, at udenrigsministeren er tættere på statsministeren, end vi andre er.

I den forbindelse vil jeg godt spørge: Vil udenrigsministeren bruge sin position til at lægge maksimalt pres på statsministeren og Statsministeriet for at sikre, at netop de to punkter, jeg nævnte, altså Den Internationale Straffedomstol og torturkonventionen, kommer højt på dagsordenen? Udenrigsministeren kender jo

godt baggrunden for spørgsmålet, nemlig de tragiske begivenheder i de irakiske fængsler, som gør, at USA ikke længere kan sige, at man bare sætter sig ud over det internationale regelsæt på området. Vil udenrigsministeren presse maksimalt på? Har han brug for støtte og hjælp, er den hermed lovet.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg sætter altid stor pris på al den støtte, jeg får fra hr. Villy Søvndal. Det er et meget smukt samarbejde, vi har.

Jeg gentager: Enhver minister repræsenterer naturligvis regeringen. Regeringen er et kollegium, sådan er den bygget op, og det vil sige, at også når jeg taler med den amerikanske udenrigsminister, er det selvfølgelig også et regeringsanliggende. Men det er mig selv, der laver dagsordenen, det er der såmænd ikke nogen, der blander sig i.

Statsministeren har jo offentligt sagt, at han har fået mange gode råd fra bl.a. hr. Villy Søvndal, og han har naturligvis lyttet til dem alle sammen. Men det er altså hans ansvar og opgave i det døgn, der ligger op til mødet og før mødet, at beslutte sig til, hvad der nu er det nødvendige set i forhold til det, der allerede er gennemført.

Villy Søvndal (SF):

Jeg tror, at udenrigsministeren – i øvrigt tak for svaret – i skyndingen glemte at svare på mit egentlige spørgsmål, og jeg gentager det derfor for en sikkerheds skyld: Vil udenrigsministeren bruge sit tætte forhold til statsministeren til at presse maksimalt på for at sikre, at både straffedomstolen og torturkonventionen bliver temaer på mødet?

Kl. 12.15

Jeg er med på, at det er statsministeren, der i sidste ende fastsætter dagsordenen og sådan noget, og det har jeg det fint med. Men mit spørgsmål til udenrigsministeren er: Vil udenrigsministeren bruge al sin magt, alle sine beføjelser, alle sine talegaver, alle sine kræfter på at sikre, at USA bliver bragt på ret kurs i spørgsmålet om Den Internationale Straffedomstol og torturkonventionen?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

USA er ikke i tvivl om, hvad Danmark står for i forbindelse med ICC og tillægsprotokollen til torturkonventionen. For det første har jeg selv meget tydeligt givet udtryk for det, og for det

andet er indstillingen fra Danmark til EU-udenrigsministermødet forrige mandag blevet tiltrådt af hele EU. Indstillingen går ud på, at EU bakker op om international retsorden, og nævner eksplicit ICC og tillægsprotokollen til torturkonventionen, og det vil sige, at EU også meget klart har flaget ud, at det er vigtigt, at man tiltræder og tilslutter sig disse institutioner. Der er altså ingen i Det Hvide Hus, der er i tvivl om, hvad Danmark mener om den sag.

Dertil kommer, at Udenrigsministeriets direktør var i Washington mandag og tirsdag, hvor det samme budskab blev leveret. Det er altså allerede leveret meget tydeligt, der er ikke nogen som helst tvivl i Det Hvide Hus, og derfor er det statsministerens vurdering, om der er behov for en yderligere markering, eller om vi allerede har markeret tilstrækkelig tydeligt.

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes stadig, udenrigsministeren meget omhyggeligt undgår at svare på, om han vil bruge de sidste dage til at udøve alt det pres, der måske er forudsætningen for, at statsministeren også tager de emner kraftigere op, end han ellers ville gøre.

Mit spørgsmål bygger på, at jeg helt klart har meget større tillid – det vil jeg godt indrømme – til udenrigsministeren i denne sammenhæng. Jeg sad og fik lidt ondt af udenrigsministeren i aftes, da jeg så Horisont, for jeg har tillid til, at udenrigsministeren er et menneske af god vilje, der egentlig gerne vil påvirke verden i den rigtige retning. Men når man ser, at det på alle punkter går modsat i Mellemøsten, både i den tragiske konflikt mellem Israel og Palæstina og i Irak, hvor terrorerne eksploderer, er det vel nødvendigt, at udenrigsministeren meget mere beslutsomt kaster al sin magt og al sin overtalelsesevne ind, for at den dagsorden også bliver statsministerens dagsorden.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt her i det sidste svar – det andet har vi jo været igennem flere gange nu – komme ind på Mellemøsten og Irak og vores indflydelse her.

Jeg synes, det er meget væsentligt, at den FN-resolution, som er blevet fremlagt i dag, ser ganske tilfredsstillende ud. Alt det, vi har stået for, er med i den. Magten og autoriteten bliver overdraget til irakerne den 1. juli, så de får styret i deres eget land og altså også selv kan afgøre, hvilke koalitionsstyrker der skal blive, samtidig med at FN kommer stærkere ind i billedet. Det

er alt det, vi har stået for, så man behøver ikke have ondt af mig. Jeg er såmænd ganske godt tilfreds med den resolution, der nu er blevet fremlagt.

Angående Mellemøsten synes jeg egentlig ikke, det går godt dernede. Men politisk er det blevet klart markeret af USA, at det er kvartettens plan, man følger, og i den sammenhæng skal Israels tilbagetrækning fra Gaza ses som det første og ikke det sidste skridt.

I virkeligheden kører den politik, der er fastlagt i spørgsmålet om Mellemøsten og FN's rolle, faktisk på de rette skinner, så jeg er glad for sympatien og håber, at hr. Villy Søvndal også bliver glad en dag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 12.20

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 106: Forslag til lov om ændring af byggemoden, lov om planlægning og lov om statens byggevirk-somhed m.v. (Handicaptilgængelighed og adgang til at iværksætte undersøgelser af alvorlige ulykker i byggeriet).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 10/12 2003. Første behandling 29/1 2004. Betænkning 4/5 2004. Anden behandling 19/5 2004. Ændringsforslag nr. 1 af 24/5 2004 til tredje behandling af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen)).

Der var stillet 1 ændringsforslag af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til for-handling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 102 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministe-ren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 121: Forslag til lov om postbefordring.

Af trafikministeren (Flemming Hansen).

(Fremsat 17/12 2003. Første behandling 23/1 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 95 stemmer (V, S, DF, KF, RV og KD) mod 8 (SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministe-ren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 206: Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Udvidelse af modtagerkredsen for den supplerende pensionsydelse).

Af socialministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 20/4 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 19/5 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.